

VABILO

25. maj 2010

10.30 Tiskovna konferenca in otvoritveni dogodek

(Atrij ZRC SAZU, Novi trg 2, Ljubljana)

Predstavitev projekta

Umetnine v žepu: Barbara Murovec.

Odprtje avtorske fotografske razstave,

Andrej Furlan: *Ljubljana. Prostori. Spomeniki. Besede.*

12.00 Vodstvo po Narodni in univerzitetni knjižnici

(Turjaška 1, Ljubljana):

Damjan Prelovšek, avtor prve knjižice.

13.00 Sprehod po Mestnem trgu, Prešernovem trgu in

Trgu republike (zborno mesto: NUK, Turjaška 1, Ljubljana):

Blaž Resman, Janko Rožič in Tina Potočnik,
avtorji prihodnjih knjižic.

UMETNINE V ŽEPU

Knjižni MOLj

Projekt v okviru Ljubljana – svetovna prestolnica knjige

SVETOVNA
PRESTOLNICA
KNJIGE
WORLD
BOOK
CAPITAL
LJUBLJANA 2010

Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta ZRC SAZU

UIFS

<http://uifs.zrc-sazu.si>

<http://www.ljubljanasvetovnaprestolnicaknjige.si>

UMETNINE V ŽEPU – Knjižni MOLj

Projekt v okviru programa Ljubljana – svetovna prestolnica knjige 2010

Nosilec projekta: Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta
Znanstvenoraziskovalnega centra
Slovenske akademije znanosti in umetnosti
(UIFS ZRC SAZU)

Zasnova in vodenje: Barbara Murovec, UIFS ZRC SAZU

Zasnova celostne podobe: Andrej Furlan, Žiga Okorn

Projekt so omogočili: Mestna občina Ljubljana
Znanstvenoraziskovalni center SAZU

Prireditve: tiskovna konferenca, otvoritev razstave in mesečne predstavitve knjižic v Atriju ZRC,
Novi trg 2, Ljubljana, in ob umetnostnih spomenikih Ljubljane

Razstava: Andrej Furlan: *Ljubljana. Prostor. Spomeniki. Besede.*

Knjižna zbirka *Umetnine v žepu*, avtorji: Vesna Krmelj, Jure Mikuž, Barbara Murovec,
Tina Potočnik, Damjan Prelovšek, Blaž Resman,
Janko Rožič

oblikovanje: Žiga Okorn, Andrej Furlan

izdajatelj: Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta
ZRC SAZU

založnik: Založba ZRC

<http://uifs.zrc-sazu.si/>

<http://ljubljanasvetovnaprestolnicaknjige.si>

UMETNINE V ŽĚPU: Knjižni MOLj

Projekt Umetnostnozgodovinskega inštituta Franceta Steleta ZRC SAZU v okviru programa Ljubljana – svetovna prestolnica knjige 2010.

PROGRAM, 25. maj 2010

TISKOVNA KONFERENCA IN OTVORITEV RAZSTAVE

Atrij ZRC, Novi trg 2, Ljubljana, 10.30

Boštjan Soklič (kitara) in Malala Tina Kovačič (glas)*: *O Vrba, V spomin Andreja Smoleta*

prof. dr. Oto Luthar, direktor ZRC SAZU: *uvodni nagovor*

doc. dr. Barbara Murovec, predstojnica UIFS ZRC SAZU: predstavitev projekta *Umetnine v žepu*

Boštjan Soklič (kitara) in Malala Tina Kovačič (glas): *Kam*

Janko Rožič: predstavitev in otvoritev fotografske razstave Andreja Furlana: *Ljubljana. Prostor. Spomeniki. Besede.*

Narodna in univerzitetna knjižnica, Turjaška 1, Ljubljana, 12.00

dr. Damjan Prelovšek: strokovno vodstvo po Plečnikovi arhitekturi

Mestni trg, Prešernov trg in Trg republike, 13.00

(zborna mesto: NUK, Turjaška 1, Ljubljana)

doc. dr. Blaž Resman, Janko Rožič, Tina Potočnik: strokovno vodstvo

* Boštjan Soklič in Malala Tina Kovačič sta člana skupine Tantadruj, ki je v lanskem letu posnela zvočno celoto, posvečeno poeziji našega največjega pesnika. Kmalu bo izdana tudi kot CD.

PREDSTAVITEV PROJEKTA

Umetnine v žepu – Knjižni MOLj

Projekt povezuje likovno oziroma umetniško ustvarjalnost z bralno kulturo. Omogoča branje o umetninah in spomenikih Ljubljane in skozi knjige poglobljeno srečevanje z njimi, saj bodo v knjižni zbirki *Umetnine v žepu* arhitekturni spomeniki in likovna dela dobili prve male monografije, žepnice, ki bodo bralce popeljale skozi umetnostne zgodbe v širšem kulturno-političnem kontekstu. Izide knjig bodo obogatile prireditve v Atriju ZRC in strokovne predstavitve spomenikov.

Namen projekta je med drugim skozi branje in gledanje (se pravi, skozi literaturo in vizualno) popularizirati bralno kulturo na področju likovne umetnosti; skozi literarne in umetnostnozgodovinske zgodbe doživeti različne interpretacije umetnin in njihovo vpetost v življenje Ljubljane in širše v njeno kulturno dediščino; z novimi zapisi o umetninah močno povečati branje o umetninah in njihovo razumevanje.

Cilj projekta je torej skozi knjižne žepnice o posameznih likovnih delih, kulturnih in umetnostnih objektih, trgih ter prostorih Ljubljane (od antike do danes) ustvariti za najširši krog bralcev zanimivo zbirko, ki bo skozi branje Ljubljano predstavljala kot bralno in kulturno prestolnico. Razumeti umetnostno dediščino Ljubljane, jo v knjižicah spraviti v žep, brati, poslušati o njej. Organizirane bodo prireditve, posvečene kulturni dediščini Ljubljane (besedila o Ljubljani, kako so jo videli in pisali o njej pesniki, pisatelji, kritiki, umetnostni zgodovinarji), vodstvo po spomenikih in mesečne predstavitve žepnic od 3. julija 2010 naprej ob izidu vsake posebej.

Hkrati bo v Atriju ZRC na ogled fotografska razstava s pogledi na Ljubljano: Andrej Furlan: *Ljubljana. Prostori. Spomeniki. Besede*. Med kolegi je že bila pripravljena majhna anketa (ki jo bomo nadaljevali v času dogodkov), kateri spomeniki in prostori Ljubljane bi nujno potrebovali takšna branja in zapise, nastal je predlog za več kot 60 žepnic, kar ob primerni popularizaciji zagotavlja tudi realizacijo in uspešno delovanje žepne zbirke v naslednjih letih. V prvem letu (2010) bomo izdali in predstavili šest knjižic, in sicer kot brezplačne žepnice. Med tistimi vsebinami, ki se nam kažejo kot najpomembnejše za takšen način poglobljanja vedenja in bralne popularizacije so Mestna hiša, Prešernov trg, Robbov vodnjak, Tromostovje, NUK, Grubarjeva palača, Križanke, Novi trg, Ljubljanski grad, Nebotičnik, Emonski meščan, spomeniki Trubarju, Valvasorju, Prešernu, Trg republike in številne druge.

Praviloma nastajajo umetnostne razstave in razstavniki katalogi, ki reproducirajo umetnine, v tem projektu pa je bistveno večji poudarek na večplastnem branju umetnin in o umetninah. V slovenskem prostoru nimamo kvalitetnih, tehtnih in širokemu krogu bralcev in umetnostno zainteresirani javnosti namenjenih žepnih knjižic, ki bi hkrati spodbujale branje o umetnosti prostora. Prireditve festivalskih značilnosti bodo ciljno usmerjene v razširjanje bralne kulture in vključevanje spomenikov, ki poudarjajo literarno preteklost Ljubljane, izhodišče pa je umetnost in kultura Ljubljane.

Uscidunt vel irit vel init ipsum nulla faccum at. Rud tie tem iure mod etumsan hent la faccum inis adit, velenibh el delit velisi ut lorpera estisi er illupatum dit am il lit vendre consenis num zriustrud magnit lam ea an venibh exeros adiam augeros dolorper in ecte elit illiquisi blaore cons endip eros nons alisi.

Perosto dio core molum quisim nulla facillum zrrillutpat aliquat ionsed modignim velit, vullamconsed tisl ex estinci el endiat lobore magna facilan vel delesequi blam, con hent iureetue te tatef lametum ip ex eugue dolorpero dusciduis eum inis nullaoreetum veniscil ulloar sim illiquametum il et nonsequis enim zrrilit adit wis nostisit lortism odolore raesse modolore modipsummod dolesed molenis nisi tem alit dolorem veros et, quipis nostrud enim in voleroro dunt lupatueros nosto cons adip erat loboreet ea faccum quat, velit la alit vercil utpat. Rem irit praestrud del in ea faciliq uissim et adipsum ing et aliquis nit ipsum nullamet non ulla feuis digna faci bla faccum zrrit vel ing erat. Adio delit am quam volore conulla feugait nostrud tisl ullutpatum inim zrrit vel utat.

Quam del ex eugiamcommod magnit, sumsan velit, sustie minis alit niamconsent landignim duipsusto commod tem velit niat. Ut in veliquatum ipsummy nulla faci exer ipit, consendre.

Uscidunt vel irit vel init ipsum nulla faccum at. Rud tie tem iure mod etumsan hent la faccum inis adit.

Barbara Murovec

NUK
NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA

Damjan Prelovšek

NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA

Damjan Prelovšek

Umetnine v žepu | 1

Uscidunt vel irit vel init ipsum nulla faccum at. Rud tie tem iure mod etumsan hent la faccum inis adit, velenibh el delit velisi ut lorpera estisi er illupatum dit am il lit vendre consenis num zriustrud magnit lam ea an venibh exeros adiam augeros dolorper in ecte elit illiquisi blaore cons endip eros nons alisi.

Perosto dio core molum quisim nulla facillum zrrillutpat aliquat ionsed modignim velit, vullamconsed tisl ex estinci el endiat lobore magna facilan vel delesequi blam, con hent iureetue te tatef lametum ip ex eugue dolorpero dusciduis eum inis nullaoreetum veniscil ulloar sim illiquametum il et nonsequis enim zrrilit adit wis nostisit lortism odolore raesse modolore modipsummod dolesed molenis nisi tem alit dolorem veros et, quipis nostrud enim in voleroro dunt lupatueros nosto cons adip erat loboreet ea faccum quat, velit la alit vercil utpat. Rem irit praestrud del in ea faciliq uissim et adipsum ing et aliquis nit ipsum nullamet non ulla feuis digna faci bla faccum zrrit vel ing erat. Adio delit am quam volore conulla feugait nostrud tisl ullutpatum inim zrrit vel utat.

Quam del ex eugiamcommod magnit, sumsan velit, sustie minis alit niamconsent landignim duipsusto commod tem velit niat. Ut in veliquatum ipsummy nulla faci exer ipit, consendre.

Uscidunt vel irit vel init ipsum nulla faccum at. Rud tie tem iure mod etumsan hent la faccum inis adit.

Barbara Murovec

MESTNI TRG

Blaz Resman

MESTNI TRG

Blaz Resman

Umetnine v žepu | 3

Uscidunt vel irit vel init ipsum nulla faccum at. Rud tie tem iure mod etumsan hent la faccum inis adit, velenibh el delit velisi ut lorpera estisi er illupatum dit am il lit vendre consenis num zriustrud magnit lam ea an venibh exeros adiam augeros dolorper in ecte elit illiquisi blaore cons endip eros nons alisi.

Perosto dio core molum quisim nulla facillum zrrillutpat aliquat ionsed modignim velit, vullamconsed tisl ex estinci el endiat lobore magna facilan vel delesequi blam, con hent iureetue te tatef lametum ip ex eugue dolorpero dusciduis eum inis nullaoreetum veniscil ulloar sim illiquametum il et nonsequis enim zrrilit adit wis nostisit lortism odolore raesse modolore modipsummod dolesed molenis nisi tem alit dolorem veros et, quipis nostrud enim in voleroro dunt lupatueros nosto cons adip erat loboreet ea faccum quat, velit la alit vercil utpat. Rem irit praestrud del in ea faciliq uissim et adipsum ing et aliquis nit ipsum nullamet non ulla feuis digna faci bla faccum zrrit vel ing erat. Adio delit am quam volore conulla feugait nostrud tisl ullutpatum inim zrrit vel utat.

Quam del ex eugiamcommod magnit, sumsan velit, sustie minis alit niamconsent landignim duipsusto commod tem velit niat. Ut in veliquatum ipsummy nulla faci exer ipit, consendre.

Uscidunt vel irit vel init ipsum nulla faccum at. Rud tie tem iure mod etumsan hent la faccum inis adit.

Barbara Murovec

CELICA

Janko Rožič

CELICA

Janko Rožič

Umetnine v žepu | 2

Ljubljana. Prostor. Spomeniki. Besede.

fotografska razstava

Andrej Furlan

Atrij ZRC SAZU, 25. maj 2010

LJUBLJANA. Fotografska razstava je nastala kot del projekta Umetnostnozgodovinskega inštituta Franceta Steleta ZRC SAZU *Umetnine v žepu*, slednji pa kot del programa Ljubljana – svetovna prestolnica knjige 2010.

PROSTORI. Avtor je spomenike obiskal večkrat, pogosto ob sobotah in nedeljah, ko »samevajo«. Privlačil ga ni le »manufakt«, ampak predvsem pomen in vloga spomenika v prostoru. Delo s *camero obscuro* mu je zaradi tehničnih postopkov zajetja posnetka ponujalo možnost, da se v prostor vživi. Dolgo postajanje na prizorišču in iskanje zornih kotov bi lahko strnili v odkrivanje »nevidnega« sporočila prostora. Ponekod ga je okolje prevzelo s svojo izpovednostjo, vsebinsko dovršenostjo, drugod je v njem zrasel občutek odtujenosti in izkoreninjenosti spomenika iz prostora.

SPOMENIKI niso izbrani naključno. Gre za tiste, ki jim bodo v naslednjih mesecih posvečene monografije, *umetnine v žepu*. Pisci tekstov, raziskovalci z Umetnostnozgodovinskega inštituta Franceta Steleta ZRC SAZU in zunanji sodelavci, so fotografa vodili k razumevanju umetnostnozgodovinskega in širšega kulturnega pomena spomenikov.

BESEDE. Fotografije spremljajo citati iz literarnih del (Ivan Cankar, Boris Pahor, Janez Vajkard Valvasor, Valentin Vodnik, Oton Župančič) in esejev (Edvard Ravnikar, Janko Rožič), ki poudarjajo ali dopolnjujejo sporočilnost podob. Fotografije so nastale tako po navdihu literarnih besedil kot tudi ob branju različnih odlomkov v samih prostorih, kjer stojijo spomeniki.

FOTOGRAFIJE. Vsi posnetki so bili narejeni s *camero obscuro* (Zero image 2000, Zero image 612) in so po digitalizaciji prestali le nekaj rahlih, predvsem tonskih računalniških posegov.

Andrej Furlan (Trst 1966) od leta 2006 živi, dela in ustvarja v Ljubljani. Zaposlen je kot strokovni sodelavec na Umetnostnozgodovinskem inštitutu Franceta Steleta ZRC SAZU, kjer se ukvarja predvsem z dokumentacijo, fotografijo in tehničnim uredništvom. Kot mojster veščin poučuje fotografijo na Oddelku za umetnostno zgodovino na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru.

Prvo samostojno razstavo je postavil v galeriji Kraška hiša leta 1986. Od takrat se jih je zvrstilo kar nekaj, naj omenimo »potujočo« razstavo *Pesniki dveh manjšin*, ki je doživela več kot 15 postavitvev, ter multimedialno postavitev z umetnikom Frankom Vecchietom in arhitektom Renatom Snablom. Decembra 2008 je sodeloval pri razstavi IN – OUT v Sofiji (BG). Na »fotografiji leta 2009« je bil njegov ciklus ZVEZDA vključen v izbor slik, razstavljenih v Cankarjevem domu. Marca letos je razstavljal v ateljeju Mikado v Ljubljani ciklus fotografij TRGI – PIAZZE (skupaj z Robijem Jakominom in Viljamom Lavrenčičem).

Veliko mesto je Ljubljana. Hiše so visoke, stoje po vrsti, druga tik druge, nič plotov ni vmes. Kakor po semnju hodi človek, ne ve, kam bi pogledal, kako bi se prestopil in koga bi prašal.

Ivan Cankar

Ljubljana. Prostor. Spomeniki. Besede.

fotografska razstava

Andrej Furlan

Najbrž se dnevni obiskovalec Mestnega trga še nikoli ni zavedel jasno in krepko, kolik pomen ima ta vodnjak za fizijonomijo našega mesta: posledica njegovega skladnega soglasja z vsem obližjem. A izkušaj si ga odmisлити od tam - in nenadomestna praznota ti zazija nasproti.

Oton Župancič

To postaja v resnici vsak dan bolj kraj gibanj, svobodnosti, dostopov in notranjega prelivanja v nešteti različnih od vstopov, prehodov, podhodov, stopnišč (...).

Edvard Ravnikar